

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-1137/1

Podgorica, 02. februar 2016. godine

**VLADA CRNE GORE
GENERALNI SEKRETARIJAT**
-n/r generalnog sekretara, g-dina Žarka Šturanovića-

Poštovani gospodine Šturanoviću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 08-119 od 27. januara 2016. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga akcionog plana* i pripremljeni *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa*, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa* utvrđeno je da za realizaciju *Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu* nije moguće utvrditi tačan iznos potrebnih sredstava, iz razloga što se jedno od poglavlja navedenog dokumenta odnosi na pružanje pomoći i zaštite potencijalnih žrtava trgovine ljudima, čiji je broj nemoguće predvidjeti, pa samim tim i iznos potrebnih sredstava.

Budžetska sredstva planirana Zakonom o budžetu za 2016. godinu Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima u iznosu od 174.862,83 eura stavljena su u funkciju realizacije ciljeva koji proističu iz *Strategije i Akcionog plana*. Dio sredstava neophodan za realizaciju planiranih aktivnosti finansiraće se uz finansijsku podršku partnera iz međunarodnih organizacija.

Potrebna finansijska sredstva za implementaciju *Akcionog plana* nosiocima aktivnosti koji su prepoznati kao korisnici budžetskih sredstava potrebno je prilagoditi u okviru planiranih sredstava Zakonom o budžetu za 2016. godinu za ove namjene.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je saglasno sa *Predlogom akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu*.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO
TIJELO PREDLAGAČ

Generalni sekretarijat Vlade-Kancelarija za borbu protiv
trgovine ljudima

NASLOV PROPISA

Akcionni plan za implementaciju Strategije za borbu
protiv trgovine ljudima za 2016. godinu

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Trgovina ljudima, posebno ženama i djecom je problem svjetskih razmjera, koji jednako pogađa zemlje koje se nalaze u periodu ekonomske i društvene tranzicije, kao i industrijski razvijene zemlje. Izvršenje ovog krivičnog djela u većem broju slučajeva podrazumijeva organizovanu kriminogenu strukturu i više povezanih krivičnih djela (korupcija, pranje novca, i sl). Uzroci trgovine ljudskim bićima su brojni: ekonomski, religiozni i kulturni običaji, polna diskriminacija, nasilje nad ženama i slično. U svim fazama - zemljama, žene, djeca i muškarci podvrgavaju se raznovrsnim oblicima zlostavljanja i iskorišćavanja kojima se povređuju njihova osnovna ljudska prava. U mnogim slučajevima, nivo fizičkih i psihičkih povreda nanesenih žrtvama trgovine ljudima je tako ozbiljan i trajan, da ne postoji mogućnost da se njihovo fizičko i mentalno zdravlje medicinski kompletno sanira.

Stoga, uspješna borba protiv trgovine ljudima/djecom podrazumijeva multisektorski pristup i intenzivnu međunarodnu saradnju, uz primjenu efikasnih mjera na planu prevencije, suzbijanja, kažnjavanja učinilaca i zaštite žrtava, uz obavezno partnerstvo sa institucijama, privrednicima, privatnim sektorom, kako na nacionalnom tako i na regionalnom i međunarodnom planu. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 13. septembra 2012. godine usvojila novu Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima za period 2012-2018. godine. Ovim strateškim dokumentima definisani su ciljevi, načela i pravci u borbi protiv trgovine ljudima i određene mjere za unaprijedjenje efikasnosti uspostavljenog sistema za borbu protiv trgovine ljudima u javnom, privatnom i civilnom sektoru. Njima se težište stavlja na šest osnovnih oblasti: 1. Prevencija i edukacija; 2. Identifikacija žrtava trgovanja ljudima; 3. Pomoć, zaštita i reintegracija žrtava; 4. Efikasno krivično gonjenje; 5. Međunarodna saradnja; 6. Koordinacija i partnerstvo. Do sada su u cilju realizacije navedenog strateškog dokumenta usvojena tri akciona plana (za 2012-2013, 2014. i 2015. godinu)

Kako period na koji se tekući Akcionni plan odnosi ističe, Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima („Sl. list Crne Gore“, broj 43/14 i 17/15) je, shodno svom mandatu, sačinila Nacrt akcionog plana za

implementaciju strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu sa konkretnim aktivnostima, rokovima, nosiocima i partnerima, pokazateljima uspjeha i izvorima finansiranja.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu je realizacija strateških prioriteta u borbi protiv trgovine ljudima/djecom, unapređenje pravnog i institucionalnog okvira, jačanje kapaciteta za suzbijanje trgovine ljudima, međunarodna saradnja i međusektorsko djelovanje, kvalitetna identifikacija potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima, njihova zaštita, integracija i reintegracija u društvo i efikasno gonjenje i kažnjavanje počinitelja krivičnog djela trgovine ljudima. Aktivnosti planirane Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima su usklađeni sa ciljevima koje propisuje Direktiva 2011/36/EU Evropskog Parlamenta i vijeća od 5. aprila 2011. godine o prevenciji i borbi protiv trgovine ljudima, preporukama relevantnih aktera na međunarodnom nivou, kao i NATO programom borbe protiv trgovine ljudima. Takođe, praćena je usaglašenost sa relevantnim međunarodnim standardima (Konvencije Ujedinjenih nacija i Savjeta Evrope), kao i drugim međunarodnim instrumentima u ovoj oblasti, uključujući pravnu tekovinu Evropske unije ("acquis communautaire"), kao i sa nacionalnim strateškim dokumentima.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.

Nisu postojale druge opcije za ispunjavanje ciljeva iz Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i zbog toga je neophodno usvajanje Akcionog plana.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i trzisna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Ovaj dokument ce imati pozitivnog uticaja na cjelokupno stanovništvo Crne Gore. U oblasti PREVENCIJE i EDUKACIJE Akcionim planom su planirane aktivnosti

usmjerene na jačanje preventivnih i edukativnih aktivnosti usmjerenih na mlade ljude, posebno grupe u riziku kao što su: djeca bez roditeljskog staranja, djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju, odnosno lica s invaliditetom, djeca sa poremećajem u ponašanju; djeca i odrasli zbog zloupotrebe alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava kao i djeca i odrasli, ako postoji opasnost da će postati žrtve ili ako jesu žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije, radnici angažovani na povremenom i privremenom radu, u cilju otklanjanja mogućnosti da postanu žrtve nekog od oblika trgovine ljudima/djecom. IDENTIFIKACIJA žrtava trgovine ljudima/djecom predstavlja izuzetno složen i zahtjevan zadatak, stoga se u ovom dokumentu izdvaja kao posebno poglavlje. Budući da se proaktivna identifikacija žrtava i potencijalnih žrtava ne može pripisati isključivo aktivnostima policije Akcionim planom smo planirali aktivnosti koje su usmjerene na razvijanje i unapređenje stručnih vještina od strane predstavnika institucija koje u skladu sa opisom posla koji obavljaju mogu doći u kontakt sa potencijalnim i žrtvama trgovine ljudima/djecom. Takođe, definisane su aktivnosti vezane za edukaciju o korišćenju specijalizovanog višejezičnog upitnika za identifikaciju potencijalnih žrtava među ranjivim kategorijama kao što su migranti i lica bez dokumenata. POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA ŽRTAVA kao poglavlje Akcionog plana definiše mjere i aktivnosti koje je na institucionalnom i vaninstitucionalnom nivou potrebno preduzeti u cilju poboljšanja kvaliteta zaštite potencijalnih i žrtava trgovine ljudima/djecom, jačanja postojećih i uvođenja novih, kvalitetnijih programa za integraciju, reintegraciju, resocijalizaciju i repatrijaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima. U oblasti EFIKASNOG KRIVIČNOG GONJENJA planirane su aktivnosti koje će rezultirati snažnijom implementacijom postojećeg zakonodavstva, kao i usklađivanjem normativnog okvira sa međunarodnim standardima i preuzetim međunarodnim obavezama. Aktivnosti planirane u okviru MEĐUNARODNE SARADNJE se oslanjaju na strateškoj orijentaciji Crne Gore u pogledu djelovanja na bilateralnom i multilateralnom planu u borbi protiv trgovine ljudima i aktivnog učestvovanja u radu svih međunarodnih organizacija i inicijativa koje su usmjerene na suzbijanje ovog oblika kriminala. U dijelu KOORDINACIJE I PARTNERSTVA, planirana je saradnja institucija na državnom i lokalnom nivou, kao i intezivna saradnja državnih institucija sa organizacijama civilnog društva, uključujući nevladine organizacije koje su aktivne na području borbe protiv trgovine ljudima u inicijativama za kreiranje/unapređenje politika i metodologija borbe protiv trgovine ljudima/djecom na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Realizacija ovog dokumenta neće proizvesti negativne posledice po građane i privredu. Trošak budžetskih sredstava na sprovođenju ovog dokumenta u potpunosti je opravdan.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci

- ✓ finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obraditi metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za realizaciju Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu nije moguće utvrditi tačan iznos potrebnih sredstava. Ovo iz razloga što se jedno od poglavlja navedenog dokumenta odnosi na pružanje pomoći i zaštite potencijalnih žrtava i žrtava trgovine ljudima, čiji je broj nemoguće predvidjeti, pa samim tim i iznos potrebnih sredstava. Ipak, sva raspoloživa budžetska sredstava Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima će biti stavljena u funkciju realizacije ciljeva koji proističu iz Strategije i Akcionog plana. Dio sredstava neophodan za realizaciju planiranih aktivnosti finansiraće se uz finansijsku podršku partnera iz međunarodnih organizacija.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

U izradi Nacrta Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima učestvovali su članovi Radne Grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima („Sl. list Crne Gore“, broj 43/14 i 17/15). Istovremeno, u skladu sa Uredbom o bližem načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija, Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je uputila javni poziv za NVO za konsultacije u vezi sa pripremom navedenog dokumenta.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za svaku aktivnost definisan je pokazatelj uspjeha. Za praćenje sprovođenja akcionih planova za implementaciju Strategije zadužena je Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i pojedinačnih akcionih planova. Radnom grupom predsjedava Rukovodilac Kancelarije-Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i u njen sastav ulaze predstavnici resornih ministarstava, predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva, Vrhovnog suda i Kancelarije Ombudsmana, Generalnog sekretarijata Vlade, predstavnik civilnog društva, kao i međunarodnih organizacija IOM, OEBS, UNICEF, Delegacije EU u Crnoj Gori i Ambasade SAD-a u Crnoj Gori, u svojstvu posmatrača.

Datum i mjesto

08.12.2015.godine

Starješina
Zoran Ulama